

INZAGEDOSSIER **ZUID-AFRIKAANSE GEMEENSCHAPPEN in NEDERLAND 1948 – 1998**
(Azania)
deel 4 van 6

Nr. 248633 – 2001

Aantal biz. 19

Informatierapport

Door rapporteur in te vullen

Volgnr. : 1

Datum : 19-2-1988

Evaluatie:

Door BVD in te vullen

BO : 225046

Bijl. : - 1 -

Distr.: BCA

F	ACD 880224 015
	datum 23. FEB. 1988
	CO
F	b. / d. —

Betreft: Azania Komitee

... door het Azaniakomitee een briefkaartenactie gestart onder het motto "Redt de Sharpville-zes". Exemplaar van de briefkaart bijgevoegd.

[]

Informatierapport

Door rapporteur in te vullen

Volgnr. : 1

Datum : 15-5-1987

Evaluatie:

Door BVD in te vullen

BO : 221533

Bijl. : - -

Distr.: BCA

F	ACD 870521 068
	datum: 20. MEI 1987
	CO
F	b. / d. -

Betreft: Sharpvilleherdenking door het Azania Komitee

Op vrijdag 20-5-1987 is in gebouw De Heuvel, gevestigd Grote Kerkplein 5 te Rotterdam, een Sharpvilleherdenkingsbijeenkomst gehouden van het Azania Komitee. Aanvang 20.00 uur. Aankondiging heeft plaats gevonden door het verspreiden van manifesten, publikaties in enkele plaatselijke dagbladen alsmede in De Rode Vlag no. 5 van 9 - 23 maart 1987. Aanwezig zijn ongeveer 100 personen.

"Achter de tafel" hebben plaatsgenomen NOMADOLO, Vuzumzi, vertegenwoordiger van het PAC,

Na de opening wordt door NOMADOLO in de Engelse taal een beschrijving gegeven van zijn levensloop, waarbij o.a. naar voren komt dat hij gevangen heeft gezeten en thans ongeveer 11 jaar in Europa verblijft. Daarnaast wordt door hem ingegaan op de politieke strijd in Zuid-Afrika en aangegeven dat er ook onder de zwarte bevolking tegenstellingen zijn over de uiteindelijke oplossing van het apartheidssysteem. Duidelijk is echter dat Afrika voor de Afrikanen is. In de pauze is er gelegenheid tot discussie,

Einde van de bijeenkomst te 22.15 uur.

Nomadolo

... gaf een fout verslag van de Sharpville-herdenking (deze rubriek 24-3). De vertegenwoordiger van het PAC, Vusumuzi Nomadolo, sprak wel degelijk over de blanken in Zuid-Afrika die verandering willen en over het recht dat zij hebben om aan de strijd deel te nemen. Binnen de gegeven omstandigheden in Apartheid-Zuid-Afrika kunnen zij echter niet de strijd leiden. 'De onderdrukten in Azania (vrijheidsnaam voor Zuid-Afrika) hebben de plicht en het recht om hun eigen leiding voort te brengen.' Na de vernietiging van het apartheidregiem 'kunnen we als gelijken samenkomen.' Het PAC was de eerste organisatie in Zuid-Afrika die een politieke definitie gaf van een Afrikaan. 'Een Afrikaan is iedereen die loyaal is aan Afrika en een democratische re-

gering van Afrikanen aanvaardt, ongeacht de huidskleur, de vorm van de neus enzovoorts.' In zijn toespraak benadrukte Nomadolo dat 'het een toeval is, een ongeluk in de geschiedenis, dat de onderdrukkers in Zuid-Afrika blank zijn. Voor het PAC is de strijd dan ook geen strijd tussen blank en zwart, maar tussen onderdrukkers en onderdrukten'. Tot slot waarschuwde Nomadolo er juist voor dat het nationalisme gemakkelijk kan onttaart in fascisme en ging hij er uitvoerig op in hoe dat te voorkomen. De toespraak van en de discussie met Vusumuzi Nomadolo van het PAC van Azania zijn volledig op cassette te beluisteren. Solidariteit is niet goddelijk met leugens.

221533

870521 068

Fout ^{HVV} 25-3-87

Op 20 maart was ik bij de Sharpville-herdenking in De Heuvel, georganiseerd door Rotterdam Tegen Apartheid en het Azania Komitee. Eén minuut stilte werd er in acht genomen om de slachtoffers van Sharpville te herdenken, daarna kwam er een man uit Azania aan het woord. Als hij zijn zin zou krijgen, zou Azania alleen toegankelijk zijn voor zwarte mensen. Goedwillende blanke mensen worden uitgebannen en gezien als onderdrukkers. Dat kwam bij mij racistisch

over. Op mijn vraag wat hij vond van goedwillende blanke mensen kreeg ik dan ook geen antwoord. Mensen als Beyers Naudé of Allan Boesak mogen in Azania niet aanwezig zijn. Racisme onder de zwarte mensen in de hand werken, heet zoiets. Om maar te zwijgen van nationalisme. Rotterdam Tegen Apartheid zat daar die avond niet op z'n plaats en dus goed fout.

Informatierapport

Door rapporteur in te vullen

Volgnr. : 1
Datum : 27-5-1987
Evaluatie:

Door BVD in te vullen

BO : 221.105
Bijl. : - 2 -
Distr.: BCB - BFA
BFC - SBP

F	ACD 870424 023
	datum 22 APR 1987
	CO
F	b. 2 d. -

Betrakt: Azania Komitee

Op dinsdag 10-5-1987 is in gebouw De Heuvel, gevestigd Grote Kerkplein 5 te Rotterdam, een bijeenkomst gehouden van het Azania Komitee. Convocatie bijgevoegd.

Voor zover bekend hebben tot de vergadering slechts toegang die personen, die in het bezit zijn van genoemde convocatie.

De bijeenkomst moet dan ook min of meer als besloten worden aangemerkt. Aanwezig zijn:

SKHOSANA, Mahlomola, adjunct secretaris-generaal van CASU-AZACTU.

Vernedering.

Achter de bestuurstafel hebben plaatsgenomen:

SKHOSANA en

opent de bijeenkomst, memoreert de aanwezigheid in Nederland van de twee vakbondsleiders uit Zuid-Afrika en geeft het woord aan SKHOSANA.

Spreker geeft in het Engels een uiteenzetting van de activiteiten van de vakbond in Zuid-Afrika en wijst er op dat door Philips contacten worden onderhouden met de Zuidafrikaanse regering. Philips maakt ook apparatuur waarmee "zwarten" behandeld worden. De I.B.M. levert computerapparatuur, terwijl General Motors auto's levert voor de regering. Deze firma's dienen Zuid-Afrika te verlaten.

Eén en ander zal nauwelijks van invloed zijn op de werkloosheid van de zwarte bevolking, omdat deze werkloosheid structureel is en door de regering in stand wordt gehouden.

Spreker benadrukt dat de twee Zuidafrikaanse vakbondsleiders door het Azania Komitee goed zijn opgevangen en dat als gevolg hiervan de nodige contacten zijn gelegd.

Door een vertegenwoordiger van de FMV wordt gevraagd hoe de contacten met de vakbonden in Nederland zijn verlopen, waarop wordt medegedeeld dat er op maandag 9 en dinsdag 10 maart 1987 contacten met vertegenwoordigers van de vakbonden zijn geweest, waarbij het internationale beleid uiteen is gezet.

Uiteraard moet afgewacht worden in hoeverre door de vakbonden de internationale solidariteit wordt ingevuld.

Daarnaast worden door SKHOSANA enige vragen beantwoord met betrekking tot de vakbondsorganisatie in Zuid-Afrika.

Vervolgblad nr.: 2

bij operatierapport nr.:

informatierapport nr.: 1

De bijeenkomst eindigt te 21.50 uur.

Bij dit rapport is gevoegd een artikel over CUSA-AZACTU uit Azania
Vrij no. 1 - 1987.

CUSA-AZACTU FEDERATIE

vakbonden en nationale bevrijding

Sinds oktober 1986 kent Zuid-Afrika een tweede superfederatie van vakbonden, CUSA-AZACTU. De organisatie telt 420.000 leden en is een jaar jonger dan COSATU, die begon met 500.000 leden. Waarom een tweede superfederatie? Zaat dat geen verdeeldheid? Is eenheid nog wel mogelijk? Waarom draaien de meningsverschillen?

EENHEID OF VERDEELDHEID

CUSA heeft altijd gestreefd naar eenheid van de arbeidersklasse en nam daartoe vanaf het prilleu begin deel aan de fusiebesprekingen voor COSATU. Haar eenheidswil bleek duidelijk op het moment dat op zeer democratische wijze en bij afwezigheid van een belangrijk aantal vakbondsleiders werd besloten om AZACTU uit de fusiebesprekingen te weren. Bepaalde vakbondsleiders hadden namelijk problemen met het zwart exclusivisme van AZACTU. Door met AZACTU een front te vormen plaatste de CUSA zich eveneens buiten de fusie, daarbij haar sterkste bond, de NUM, verlatend, die er de voorkeur aan gaf aan te sluiten bij COSATU (zie ook kader).

De vorming van de CUSA-AZACTU superfederatie is dan ook het gevolg en tevens opnieuw ook uitdrukking van de eenheidswil van CUSA en AZACTU.

OVEREENKOMSTEN EN VERSCHILLEN

COSATU en CUSA-AZACTU hebben veel gemeen. Dit kan ook moeilijk anders. Beide streven naar een systeem van 1 mens 1 stem in een toekomstige eenheidsstaat (nonracialisme). Beide zien hun strijd als antikapitalistisch, zijn doertoe actief op ekonomies, politiek en sociaal vlak en zijn voorstander van sancties. Beide willen het onderwijssysteem drasties veranderen. Beide staan afwijzend tegenover politieke en internationale affiliëring.

Wat zijn dan de meningsverschillen? FNV-krantjes worden met enige regelmaat gebruikt om het publiek in de veronderstelling brengen dat het vooral zou gaan om een verschil in radikaliteit. CUSA-AZACTU wordt daarin afgeschilderd als een vakbonds-federatie die bang is van politieke aktie en die het maar op akkoordjes wil gooien met de bazen. Dat is echter de grootste onzin. Het was de CUSA die erin slaagde om een machtige vakbond, de NUM, in de mijnen op te zetten. Het was de CUSA die behalve moite woorden ook politieke daden stelde door als te participeren in het coördinerend orgaan voor het Southern Transvaal Rent Crisis Committee, de organisatie van de huurboycot in Zuidelijk Transvaal.

Ook AZACTU staat bekend om zijn doorzettingsvermogen. De strijd tegen de asbestmijnen die internationale bekendheid heeft verworven, wordt geleid door de bij haar aangesloten BANCWU. Het repressieve antwoord van de bazen en massa-ontslagen hebben tot op heien BANCWU niet kunnen verhinderen maar liefst 60% van de asbestwerkers te organiseren.

WAAROM VERLIET NUM DE CUSA

Ook in FNV-blaadjes doen praatjes de ronde als zou de NUM zijn overgestaan van de CUSA naar COSATU omdat CUSA haar niet radikaal genoeg was. Onzin. De CUSA deed als enige haar belofte gestand om met AZACTU een front te vormen voor toelating van de laatste tot de fusiebesprekingen voor COSATU. Uiteindelijk werd AZACTU om niet nader uitgewerkte redenen hiervan geweerd. Cyril Ramaphosa, secretaris generaal van de NUM, heeft daar een onverkwikkelijke rol bij gespeeld. Hij zag AZACTU liever gaan dan komen. Immers bij AZACTU aangesloten was de BANCWU, die ook in de mijnen opereerde, maar die door haar radikale houding en de erop volgende repressie niet zo sterk had kunnen groeien als de NUM. De NUM was AZACTU steeds meer als een rivaal gezien en had een overeenkomst om van "elkears" mijnen af te blijven al een paar malen geschonden. Daarnaast was Cyril Ramaphosa op minder goede voet van verstandhouding geraakt met de rest van de CUSA-leiding vanwege zijn te sterk bevonden neiging naar centralisme en vanwege de door hem gemaakte fouten bij de stakingen in september 1985. Tot slot was Ramaphosa ook onder invloed van de het multiracialistische FOSATU komen te staan, wier blanke leiders na de indrukwekkende groei van de NUM regelmatig en gratis hun diensten en materiele rijkdommen aan de NUM kwamen aanbieden.

De werkelijke verschillen liggen in de wortels van de verschillende vakorganisaties. Voorheen bestonden er maar 3 federaties van enige omvang: CUSA, AZACTU en FOSATU. De eerste twee zijn Afrikaanistische/Zwarte Bewustzijns organisaties. Bij CUSA mochten blanken niet in de leiding, bij AZACTU mochten blanken niet in de organisatie.

FOSATU dankte haar opkomst weliswaar ook aan de Zwarte Bewustzijns Beweging uit de jaren 70, maar ontwikkelde zich onder blanke leiding tot een multiracialistische organisatie.

Vooraf onder invloed van FOSATU en na de uitzetting van COSA heeft COSATU zich ontwikkeld tot een eveneens multiracialistische organisatie. Dat komt wederom tot uitdrukking in het blanke leden-tal dan in de keuze van haar leiders. Een dreven-reedig aantal daarvan is blank.

COSA-AZACTU stelt in haar beleidsprogramma daar-entegen heel duidelijk: "De federatie erkent het feit dat het gehele land, gebalkaniseerd of niet toebehoort aan de oorspronkelijke bevolking van ons land." De loyaliteit van de blanke arbeiders ligt doorgaans in de eerste plaats bij de blanke natie. Een en ander heeft onder meer tot gevolg dat zwart leiderschap voor COSA-AZACTU centraal staat. Mdweweni zei daarover: "Dat is hoe dan ook geen discriminatie. We geloven alleen dat een leider de belangen van zijn leden moet vertegenwoordigen en dat kan alleen als hijzelf ook afkomstig is uit de rangen van de mensen aan wie hij leiding geeft."

De konklusie luidt dan ook dat waar COSATU strijdt voor sociale emancipatie en afschaffing van racisme, COSA-AZACTU dat doet in een veel breder verband van nationale bevrijding. Dat is het grote verschil tussen beide federaties.

Het beginselprogramma van COSA-AZACTU is gebaseerd op onder meer de volgende uitgangspunten:

- * Leiding in handen van de zwarte arbeiders-klasse
- * Arbeiderskontrolle
- * Organisatie in industriële structuren
- * Politieke onafhankelijkheid
- * Geen aansluiting bij internationale vakverbonden
- * Toelating van blanken aan de basis
- * Voortzetting van gemeenschapsactiviteiten

THOLOE: GEEN APARTHEIDSRRELATIES IN BONDEN

Als hoofdspreker op het oprichtingskongres ging Joe Tholoe uitvoerig op de ideologische verschillen en de dieper liggende achtergronden ervan in. "Sinds de blanken voor het eerst voet in dit land zetten... zijn er altijd twee stromingen in het verzet geweest. De een vindt dat de blanken die willen helpen in de strijd voor bevrijding, toegang moeten hebben tot de organisaties van de onderdrukten." Het argument daarvoor: "...als je een non-rationale toekomst wil scheppen, moet je hem nu al in de praktijk brengen." De

Joe Tholoe is een bekend journalist, verbonden aan het zwarte dagblad, de Sowetan. Hij was een der oprichters van de nu verboden Union of Black Journalists, de Writers' Association of South Africa. Wegens zijn aandeel aan de door het PAC georganiseerde campagne tegen de passiewet in 1960 werd hij anderhalf jaar gevangen gezet. In 1979 zat hij opnieuw vast, omdat hij weigerde te getuigen in het proces tegen de Bethal 18 (PAC). In 1983 werd hij opnieuw veroordeeld en in de gevangenis gestreken. Dit keer onder hij in het bezit was van verboden geschriften van het PAC. Na zijn vrijlating in 1984 zei hij: "Ik ben nog steeds niet vrij. Zij hebben alleen de ketting langer gemaakt, maar niet verwijderd."

andere stroming is daar tegen met als argument dat "de blanken die toetreden tot de organisaties van de onderdrukten, profiteren van het Apartheidssys-tem; ze hebben betere opleiding, ze zijn beter onderzocht. Het ligt dan ook voor de hand dat zij, eenmaal in onze organisaties, deze gaan kontroleren. Als dit gebeurt, zijn de Apartheid-relaties van daarbuiten ingevoerd in onze organi-saties."

Joe Tholoe konstateert overal dat de twee stromingen "beginnen elkanders taal te spreken". De "non-rationale" organisaties worden zo langzamerhand net zo radikaal als de door hen vroeger ultra-radikaal genoemde exclusief zwarte organi-saties. Vrijwel alle organisaties in de bevrijdingsbeweging zijn het er nu over eens dat "het erom gaat een non-rationale samenleving te schep-pen uit deze vervloekte multiracialiteit".

Met betrekking tot de visie op de vakbeweging: "We hebben al ontdekt dat je vakbonden onmogelijk buiten de politieke arena kunt houden

vanwege de structuur van onze samenleving... er kan nooit sprake zijn van een verzoening tussen de arbeiders aan de ene kant en de huidige regering en kapitalisten die ons uitbuiten, aan de andere kant."

Joe Thloloe benadrukte dat het erom gaat "te aksepteren dat er een enkele bevrijdingsbeweging is in het land, maar dat er verschillende tendensen zijn binnen die beweging. Als we eenmaal zover zijn, dan is er geen reden onze inspanningen te concentreren op pogingen elkaar aan te vallen terwijl de vijand zich uit de voeten kan maken."

CUSA: Council of Unions of South Africa
 AZACTU: Azanian Confederation of Trade Unions
 FOSATU: Federation of South African Trade Unions
 COSATU: Council of South African Trade Unions
 NUM: National Union of Mineworkers
 BANCU: Black Allied Mining and Construction Workers' Union

CUSA-AZACTU LEIDERS IN ONS LAND

Twee hoofdbestuursleden van CUSA-AZACTU brengen op 9 en 10 maart a.s. een bezoek aan ons land. Het gaat om Piroshaw Caray, secretaris-generaal en Mahlomola Skhosana, tweede adjunct secretaris-generaal. In de volgende Azania-Vrij zullen we verslag uitbrengen van dat bezoek. Hieronder volgt alvast een korte beschrijving van hun levensloop.

Piroshaw Caray: Geboren en opgeleid in Johannesburg, waar hij in een warenhuis en later in de gemeentebibliotheek ging werken. Hij ging bij de Johannesburg Municipal Workers Union waar hij al gauw in de leiding werd gekozen. In 1976 ging hij bij de Sachel Trust. Van 1978 tot 1980 was hij werkzaam op het Institute of Industrial Relations. vervolgens was hij secretaris-generaal van CUSA vanaf haar ontstaan in 1980 tot het eind in 1986.

Mahlomola Skhosana: Geboren en opgeleid te Daveyton. Hij studeerde aan de Maboya High School. Van 1981 tot 1983 deed hij onderzoek aan het Institute of Race Relations. vanaf 1983 werkte hij voor CUSA, waar hij in 1986 werd aangesteld als adjunct secretaris-generaal.

CUSA-AZACTU FEDERATION

Union	Paid Membership	Signed Up
Black Allied Mining Construction Workers Union	75 000	120 000
Black Domestic Workers Union	540	1 400
Black Electrical & Electronics Workers Union	520	2 000
Brushes & Cleaners Workers Union	3 000	4 000
Building Construction & Allied Workers Union	22 000	45 000
Domestic Workers Association of South Africa	3 000	5 000
Engineering & Allied Workers Union of South Africa	3 000	9 000
Food Beverage Workers Union	17 000	25 000
Hotel Liquor Catering & Allied Workers Union	4 500	10 000
Insurance & Assurance Workers Union of South Africa	4 000	2 400
National Union of Farmworkers	5 000	7 000
National Union of Public Service Workers	5 000	15 000
National Union of Wine, Spirit & Allied Workers	5 000	6 000
South African Chemical Workers Union	35 000	45 000
South African Laundry, Dry Cleaning & Dyeing & Workers Union	5 000	5 000
Steel, Engineering & Allied Workers Union	20 000	40 000
Textile Workers Union	5 000	7 000
Transport & Allied Workers Union	10 000	32 323
United African Motor & Allied Workers Union	8 000	11 986
Vukani Guards & Allied Workers	5 000	7 000
General Workers Unions (observer status: no voting rights)	-	-
African Allied Workers Union	3 500	6 000
Black General Workers Union	7 450	9 000
National Union of Workers of South Africa	1 500	3 000
TOTAL	248 010	420 156

Bron: Azania News nr. 6-'86. (officieel orgaan van het PAC)

Uitnodiging

221105
870424 023

Bijeenkomst met

Zuid Afrikaanse vakbondsleiders

Phiroshaw Camay

Secretaris Generaal

Mahlomola Skhosana

Adjunct Secretaris Generaal

van

CUSA-AZACTU

Datum: dinsdag 10 maart a.s.

Gebouw: de Heuvel

Adres: Grote Kerkplein 5 Rotterdam

Aanvang: 20.00 uur

Organisatie: Azania Komitee

Postbus 5607, 3008 AP Rotterdam

Tel.: 010 - 4193494 / 4622480

LAAT ONS S.V.P. VANTEVOREN EVEN WETEN OF U KOMT i.v.m. TE TREFFEN VOORZIENINGEN

PERSBERICHT - 3/3/1987.

ZUID-AFRIKAANSE VAKBONDSLEIDERS IN HET LAND

In Zuid Afrika is onlangs een tweede superfederatie van vakbonden gevormd, CUSA-AZACTU. Twee hoofdbestuurders daarvan brengen op 9 en 10 maart a.s. een bezoek aan ons land. Het gaat om Piroshaw Camay, secretaris-generaal (verg. vakbondsvoorzitter in ons land) en Mahlomola Skhosana, tweede adjunct secretaris-generaal. Zij vertegenwoordigen 24 bonden met een totaal van 420.000 leden.

CUSA-AZACTU werd gevormd in oktober vorig jaar uit de federaties CUSA (Council of Unions of South Africa) en AZACTU (Azanian Confederation of Trade Unions), welke hun wortels hebben in het Afrikanisme en de Zwarte Bewustzijnsbeweging. Voorzover deze federaties hier bekendheid genoten, was die vooral te danken aan hun beider mijnvakbonden: de National Union of Mineworkers (NUM), van de grond af aan opgebouwd door de CUSA, en de Black Allied Mining and Construction Workers Union (BAMCWU) van AZACTU, vooral bekend vanwege haar internationale anti-asbestkampagne.

CUSA-AZACTU is ontstaan bijna een jaar na de vorming van COSATU. De laatste weigerde om AZACTU destijds tot de fusiebesprekingen toe te laten. Door met AZACTU een front te vormen stond daarmede ook CUSA buiten die fusieplannen.

Het beginselprogramma van CUSA-AZACTU is gebaseerd op onder meer de volgende uitgangspunten:

- * Leiding in handen van de zwarte arbeidersklasse
- * Arbeiderskontrolle
- * Organisatie in industriële structuren
- * Politieke onafhankelijkheid
- * Geen aansluiting bij internationale vakverbonden
- * Toelating van blanken aan de basis
- * Voortzetting van gemeenschapsactiviteiten

CUSA-AZACTU vaart een antikapitalistische koers en is voor sanctie-maatregelen, maar naast de strijd voor sociale emancipatie en afschaffing van racisme gaat het CUSA-AZACTU in veel breder verband ook om nationale bevrijding. Dat verklaart onder meer haar keuze voor zwart leiderschap.

Piroshaw Camay: Geboren en opgeleid in Johannesburg, waar hij in een warenhuis en later in de gemeentebibliotheek ging werken. Hij ging bij de Johannesburg Municipal Workers Union waar hij al gauw in de leiding werd gekozen. In 1976 ging hij bij de Sached Trust. Van 1978 tot 1980 was hij werkzaam op het Institute of Industrial Relations. vervolgens was hij secretaris-generaal van CUSA vanaf haar ontstaan in 1980 tot het eind in 1986.

Mahlomola Skhosana: Geboren en opgeleid te Daveyton. Hij studeerde aan de Maboya High School. Van 1981 tot 1983 deed hij onderzoek aan het Institute of Race Relations. vanaf 1983 werkte hij voor CUSA, waar hij in 1986 werd aangesteld als adjunct secretaris generaal.

Beide hebben verschillende keren zonder proces gevangen gezeten.

Informatierapport

Door rapporteur in te vullen	Door BVD in te vullen
Volgnr. : 1	BO : 222087
Datum : 20-5-1987	Bijl. :
Evaluatie:	Distr.: BF - BC

F	ACD 870709 201
	datum 07. JULI 1987
	CO
F	b. — d. —

Betreft: Azania Komitee

Blijkens de telefoongids van de gemeente Rotterdam is het Azania Komitee gevestigd op het adres Randweg 124 te Rotterdam, tel. no. 4193494.

Ten aanzien van de financiële positie van het Azania Komitee wordt opgemerkt dat van enige steun van welke organisatie dan ook geen sprake is.

Ook van het PAC is, wat dat betreft, niets te verwachten, omdat deze organisatie alle zeilen moet bijzetten om de strijd in Zuid-Afrika te ondersteunen.

Informatierapport

Door rapporteur in te vullen	Door BVD in te vullen
Volgnr. : 1	BO : 223536
Datum : 9-10-1987	Bijl. : 2
Evaluatie:	Distr.: BCA

F	ACD 871016 Q84
	datum 15. OKT. 1987
	CO
F	b. 2 d. —

Betreft: Azania Komitee

Op donderdag 10-9-1987 is door leden en sympathisanten van het Azania Komitee voor de Zuidafrikaanse ambassade te 's-Gravenhage gedemonstreerd. De redenen houden verband met het feit dat een zestal Zuidafrikaanse verzetsstrijders tot langdurige straffen en/of ter dood is veroordeeld.

Aan deze demonstratie is deelgenomen door ongeveer 30 personen

Voor zover bekend zijn er tijdens de demonstratie geen manifesten verspreid.

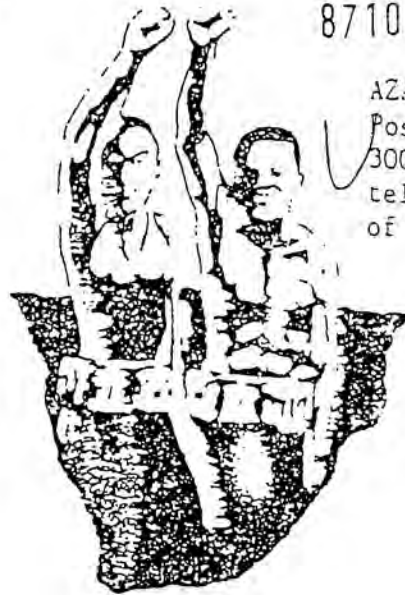
Op zaterdag 12-9-1987 is het feit herdacht dat STEVE BIKO 10 jaar geleden "door de Zuidafrikaanse politie werd doodgemarteld". Eén en ander is aanleiding geweest tot het houden van een demonstratie voor de Zuidafrikaanse ambassade te 's-Gravenhage. Aantal demonstranten: ongeveer 30.

Bijgevoegd een tweetal bijlagen.

B0 223 536

871016 084

AZANIA KOMITEE
Postbus 5607
3008 AP Rotterdam.
tel.: 010 -4193494
of 010 -4622480

Rotterdam, 1 september 1987.

STEVE BIKO HERDENKING

Op 12 september as. is het 10 jaar geleden dat Steve Biko door de Zuidafrikaanse politie werd doodgemarteld. Het Azania Komitee organiseert op zaterdagmiddag 12 september een Biko-herdenking voor de Zuidafrikaanse ambassade in Den Haag. Aanvang: 13.00 uur.

Steve Biko was de inspirator van de Zwarte Bewustzijnsbeweging (Black Consciousness Movement), die in 1969 begon met de oprichting van de zwarte studentenbeweging SASO. Later volgde de oprichting van de Black Peoples Convention, de politieke organisatie van de Zwarte Bewustzijnsbeweging. In het kader van het Black Community Program (BCP) was Biko nauw betrokken bij de oprichting van onder meer een kliniek en kindercrèche op het platteland. In 1973 kreeg Biko een "banning order" die hem in zijn bewegingsvrijheid en politieke werk beperkte. In 1975 mocht hij ook niet meer binnen de grenzen van de "banning order" actief zijn voor de BPC. Hij richtte toen het Zimele fonds op, dat hulp verleende aan ex-politieke gevangenen. In 1976 werd hij door het kongres van de Black Peoples Convention tot ere-president gekozen. Door zijn "banning order" mocht hij daar niet aanwezig zijn. Biko zat vaak zonder proces gevangen.

Steve Biko was tegen elke samenwerking met apartheidsinstellingen. Hij vocht voor een non-raciale maatschappij op basis van één mens-één stem. Hij was van mening dat de zwarten, dus de onderdrukten en uitgebuitenen in Zuid-Afrika, zelf de strijd voor een vrij Azania moesten leiden. Om dat doel te bereiken ijverde hij ook voor eenheid tussen de verboden bevrijdingsbewegingen PAC en ANC.

Elk jaar wordt de dood van Steve Biko in Zuid-Afrika/Azania herdacht. Vlak voor zijn fatale arrestatie zei Biko dat "je manier van doodgaan op zich een politiserende zaak kan zijn". Het leven en sterven van Steve Biko waren de uitdrukking en konsekwentie van zijn radikale politiek.

TIEN JAAR GELEDEN VERMOORD

STEVE BIKO

"Je manier van doodgaan kan op zich een politiserende zaak zijn", aldus Steve Biko vlak voor zijn fatale arrestatie. Het leven en sterven van Steve Biko waren de uitdrukking en konsekwentie van zijn radikale politiek. Op 12 september is het 10 jaar geleden dat hij in de gevangenis werd doodgemarteld. Zijn inspirerende persoonlijkheid zal in vele landen en ook hier worden herdacht.

Stephen Bantu Biko werd op 18 december 1946 geboren in Kingwilliamstown, Kaap-provincie. In het gezin was hij het derde kind en tweede zoon. Zijn vader stierf toen hij 4 jaar was. Kaya, zijn oudste broer werd in 1963 veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf wegens lidmaatschap van het PAC en haar militaire vleugel POOO (nu APLA geheten).

Van huis uit behorend tot de Anglikaanse kerk volgde Biko op het Rooms katholieke Mariannhill in Natal middelbaar onderwijs. In 1966 begon hij een medische studie op de Universiteit van Natal, de afdeling voor "non-europeaanen", te

Durban. Meteen werd hij actief in NUSAS (National Union of South African Students), een multiraciale organisatie. Enige jaren later verliet hij NUSAS en richtte hij de zwarte studentenorganisatie, SASO, op.

Hij werd in 1969 tot eerste president gekozen. Het motto van SASO was: Zwarte, je bent op jezelf aangewezen.

In 1972 werd de Black Peoples Convention (BPC) opgericht, de politieke organisatie van de Zwarte Bewustzijnsorganisatie. In maart 1973 kreeg Biko met 7 andere SASO leiders een 'banning order'. Zijn bewe-

Steve Biko was de inspirator van de Zwarte Bewustzijnsbeweging (Black Consciousness Movement), die in 1969 begon met de oprichting van de zwarte studentenbeweging SASO en later de politieke organisatie BPC (Black Peoples Convention). Na het verbod op deze organisaties in oktober 1977, werd in 1978 AZAPO (Azanian Peoples Organisation) opgericht met de ideologie van Zwart Bewustzijn als uitgangspunt. AZAPO wordt voortdurend belaagd door het Apartheidsregiem en politieke tegenstanders.

Leden van de verboden organisaties van de Zwarte Bewustzijns Beweging, die naar het buitenland vluchtten, zetten in ballingschap de beweging voort met de oprichting van de BCM(A) (Black Consciousness Movement of Azania).

HERDENKING

Het Azania komitee organiseert op zaterdagmiddag 12 september de Steve Biko herdenking voor de Zuidafrikaanse ambassade in Den Haag. Wassenaarseweg 40. Aanvang 13.00 uur.

2

gingsvrijheid werd beperkt tot zijn woon-
plaats Kingwilliamstown. Daar richtte hij
de Gastelijke Kaap afdeling van de Black
Community Program (BCP) op. De BCP start-
te gemeenschapsprojecten met en voor zwar-
ten. In het kader van deze organisatie was
Biko nauw betrokken bij de oprichting van
ondermeer een kliniek en kinderkreche op
het platteland.

In 1975 werd het Biko met een extra clau-
sule verboden om te werken voor het BCP.
Zijn activiteiten waren echter niet in te
perken. Nog datzelfde jaar nam hij het
initiatief tot de oprichting van het
Zimele Trust fund. Dit fonds verleende
hulp aan politieke gevangenen. (In Zuid-
Afrika krijgen politieke gevangenen na
het uitzitten van hun straf vaak een
'banning order' en kunnen meestal nergens
werk krijgen wegens hun politieke achter-
grond zodat zij geen middelen van bestaan
hebben.)

GEVANGEN

Meerdere malen zat Biko zonder proces ge-
vangen op grond van overtreding van ver-
schillende zogenaamde Veiligheidswetten.
In 1976 werd Biko gearresteerd en zat van
augustus tot december 101 dagen gevangen
onder Sectie 6 van de 'Terrorismewet'.
Zonder aanklacht en proces werd hij weer
vrijgelaten.

In januari 1977 werd Biko tot erepresi-
dent van Black Peoples Convention gekozen
voor de termijn van 5 jaar. Door zijn
'banningorder' kon hij niet op het kon-
gres aanwezig zijn. Ondanks zijn beperkte
bewegingsvrijheid lukte het Biko toch om
in contact te blijven met andere politie-
ke activisten. Zo onderhield hij contact
met de eveneens 'gebande' Mangaliso
Sobukwe, president en oprichter van het
PAC.

VERMOORD

Op 18 augustus 1977 ging Steve Biko met
Peter Jones per auto op weg en overtrad
daarmee weer zijn "banning order". Onder-
weg worden ze aangehouden en gearres-
teerd. Biko wordt naar Port Elizabeth
gebracht. Naakt en geboeid wordt hij
gemarteld en sterft op 12 september aan
zijn verwondingen.

Enige tijd voor zijn fatale arrestatie
vertelde Biko in een interview over zijn
houding tegenover de politie tijdens
gehooren: "Luister, als jullie dit op
jullie manier willen doen dan moet je mij

handboeien omdoen en mijn voeten bijeen-
binden, zodat ik niet kan reageren. En ik
ben bang dat je me zult moeten vermoorden
als je bezig bent ook al is dat niet jul-
lie bedoeling."

Bantu Stephen Biko werd in Kingwilliams-
town begraven. Minstens 20.000 mensen
waren aanwezig en riepen met gebalde
vuist: Een Azania, een natie! (de leus
van de BPC gericht tegen de bantustan-
politiek van het Apartheidsregiem).
Quizenden uit andere delen van Zuid-
Afrika worden door de politie tegen
gehouden de begrafenis bij te wonen.

Biko werd 30 jaar. Zijn vrouw Ntsiki
blijft achter met 2 kinderen van 7 en 3
jaar oud.

Het cynisme van de blanke macht werd door
de toenmalige minister van Justitie (Law
and Order), Legranga, onder woorden
gebracht met de onvergeeflijke uitspraak,
dat de dood van Steve Biko hem 'koud
liet'.

Steve Biko wilde "een onbaatzuchtige
revolutionair" zijn. Hij vocht "niet
alleen voor de bevrijding van de onder-
drukten maar ook voor die van de onder-
drukkers". Stephen Bantu (betekent
'volk') Biko zette zijn woorden om in
daden zelfs tot in zijn dood. Zijn voor-
beeld maakt hem onsterfelijk.

ZWART BEWUSTZIJN EN BEVRIJDING

Zwart Bewustzijn is volgens Steve Biko de
culturele en politieke opleving van een
onderdrukt volk. De mentale bevrijding
van de blanke heersende waarden en de
overwinning van de angst voor de terreur
van het regiem zijn volgens Biko belang-
rijke voorwaarden voor de zwarten om
Azania te bevrijden. Biko: "Het ontbreken
van angst is een beslissende eigenschap
in politieke actie. We moeten het begrip
angst volledig uit ons woordenboek schrap-
pen. De waarheid moet tenslotte zegevie-
ren over het kwaad. De blanke heeft trou-
wens zijn groeiende hebzucht altijd ge-
voed met deze diepgewortelde angst in de
zwarte gemeenschap. De geheime politie
kan van een leugen geen waarheid maken...
We moeten in een waarlijke poging om
verandering tot stand te brengen onze
mouwen opstropen, bereid zijn ons comfort
en onze veiligheid te verliezen, of onze
banen en invloedrijke posities kwijt te
raken en zelfs onze gezinnen".

KRITIEK OP HANDVEST

Biko zag in de Africanistische kritiek op het Handvest van de Vrijheid en later het ontstaan daaruit van het PAC "de eerste tekenen die lieten zien dat de zwarten in Zuid-Afrika zich de benoefte begonnen te realiseren 'to go it alone' (motto PAC) en om een filosofie te ontwikkelen gebaseerd op en geleid door zwarten."

ZWARTE SOLIDARITEIT

Biko stond voor exclusief zwarte organisaties waarbij ook de Indiers en Kleurlingen tot de zwarten, dus onderdrukten, behoren. Hij schreef: "We worden niet als Zulu's, Xhosa's, Venda's of Indiers onderdrukt. We worden onderdrukt omdat we zwart zijn. We moeten datzelfde begrip gebruiken om ons te verenigen en als samenhangende groep te antwoorden. We moeten elkaar vasthouden met een taaiheid, die de daders van het kwaad zal schokken."

pelijke vijand kunnen optrekken." Blanken hebben een hoop te verliezen en zullen bewust of onbewust een matigende politieke inbreng hebben. Biko zei dat de blanke "niet alleen de zwarte hebben getrappt maar ze hem ook verteld hebben hoe op die trap te reageren".

ZWART RACISME ?

Biko en de Zwarte Bewustzijnsbeweging worden nogal eens afgeschilderd als zwarte racisten. Biko zei dat het de onderdrukte zwarten aan politieke en economische macht ontbreekt om een andere groep te discrimineren. De Zwarte Bewustzijnsbeweging is niet racisties "want wij willen juist ongelijkheden en conflicten als deze uitwissen in onze maatschappij en een open en egalitaire maatschappij opbouwen. Vrij van uitbuiting van de ene mens door de andere, een maatschappij die menselijke belangen en waardigheid boven de belangen stelt die door winstmaken zijn geïnspireerd".

Soweto 1976: De politie in actie

TEGEN KOLLABORATIE

Biko was tegen elke deelname van zwarten aan de politieke instellingen van het blanke minderheidsregiem. Hij vergeleek hen die geloven dat ze apartheidsinstellingen kunnen gebruiken om de apartheid te vernietigen met de man die een ongeladen pistool aanneemt van zijn tegenstander en meent daarmee een duel te kunnen winnen.

VERENIGDE STATEN EN SOVJET UNIE

Steve Biko hekeld de imperialistische politiek van de Verenigde Staten. Een uitnodiging voor een bezoek aan dat land wees hij af. Hij eiste een radicale verandering van de Amerikaanse politiek tegenover het Zuidafrikaanse regiem. Ook weigerde hij een ontmoeting met Andrew Young (zwarte VS-ambassadeur bij de Verenigde Naties in die tijd) toen deze een bezoek bracht aan Zuid-Afrika. Over de Sovjet Unie zei Biko: "Terwijl ik krities sta ten opzichte van de economische eigenbelangen van het Amerikaanse kapitalisme, koester ik geen illusies over de Sovjet Unie... Hun politiek lijkt acceptabel voor revolutionaire groepen. Zij zijn niet "besmet". En hier worden we gekonfronteerd met waarschijnlijk het grootste probleem vandaag in de Derde Wereld. We zijn verdeeld omdat sommige van ons denken dat Sowjet-imperialisme geaccepteerd kan worden als een tussen-

Biko was van mening dat het door het apartheidssysteem onmogelijk was om samen met goedwillende blanken in een organisatie te zitten. Volgens Biko zijn blank en zwart "afkomstig uit verschillende gescheiden gemeenschappen met hun ingebouwde complexen van superioriteit en inferioriteit. Door deze manier van integreren ontstaat eenrichtingsverkeer. De blanken praten en de zwarten luisteren." Volgens Biko "moet men het hele systeem in Zuid-Afrika overhoop halen voordat zwart en blank hand in hand tegen een gemeenschap-

fase, terwijl anderen -zoals ikzelf- aan twifelen of de Sowjet Unie werkelijk geïnteresseerd is in de bevrijding van de zwarte volkeren".

REVOLUTIONAIRE BEWEGING EEN

Biko ijverde voor eenheid tussen de verboden bevrijdingsbewegingen PAC en ANC. Hij pleitte voor EEN revolutionaire beweging tegen het Apartheidsregiem.

AZAPO HERDENKT BIKO

Vanaf 5 september tot 14 september organiseert AZAPO in het Azania (Zuid-Afrika) verschillende activiteiten ter herdenking van Biko. AZAPO eert de moed, de opoffering en de belangrijke ideeën van Steve Biko. AZAPO's motto van dit jaar ZWARTE SOLIDARITEIT VOOR EEN SOCIALISTISCH AZANIA is geïnspireerd op de belangrijkste gedachte van Biko dat eenheid van het zwarte volk essentieel is voor werkelijke verandering in Zuid-Afrika/Azania.

Azania Komitee
Postbus 5607
3008 AP Rotterdam.
Tel. 010-4193494/4622480

SOVJET UNIE TEGEN ZWART BEWUSTZIJN

Vorig jaar gaf de Sovjet regering bij zonde van Gleb Starushenko van het Afrika Instituut in Moskou, opmerkelijke adviezen en oordelen over de bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika/Azania.

Starushenko bepleitte 'uitgebreide garanties voor de blanke bevolking'. Hij denkt aan het instellen van een twee kamerparlement gebaseerd op 'evenredige vertegenwoordiging en het recht van veto op basis van de gelijkwaardige vertegenwoordiging van de 4 gemeenschappen'. Hij koest met deze opvattingen dicht bij de plannen van Botha.

Starushenko prijst de Communistische Partij van Zuid-Afrika omdat zij 'standvastig is tegenover allerlei avonturistische plannen van ultra linkse organisaties en bewegingen van het zogenaamde zwart bewustzijn (PAC, AZAPO, National Forum e.a.)..'. Hij zegt: "De leuzen van zulke organisaties zoals de gewapende strijd tegen de blanken zonder enig compromis, voor de vorzing van zwart Zuid-Afrika (Azania), de vestiging van een zwarte regering etc. zou de massa's weg kunnen leiden van de feitelijke strijd voor hun onafhankelijkheid en de bevrijdingsbeweging onherstelbare schade berokkenen."

Ook de tussen haakjes geplaatste precisering was van Starushenko. Veelbeteknend.

Bij het Azania Komitee verkrijgbaar: **I WRITE WHAT I LIKE**

Keuze uit Biko's werken, pocketuitgave, samengesteld door Aelred Stubbs.

Verkrijgbaar door overboeking van fl. 16,00 (incl. verzendkosten) op giro 3268999 t.n.v. het Azania Komitee te Rotterdam o.v.v. "I Write What I Like"